

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 29.9.2004
COM(2004) 621 definitief

2004/0218 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende het financieel instrument voor het milieu LIFE+

(door de Commissie ingediend)

{SEC(2004) 1176}

TOELICHTING

1. CONTEXT

Het bereiken van de beleidsdoelstellingen van Lissabon en Göteborg, namelijk de totstandbrenging van een Europese economie die leidt tot groei en sociale cohesie en tegelijk de negatieve milieueffecten beperkt, vereist een voortgezet engagement voor duurzame ontwikkeling, beheer van hulpbronnen en milieubescherming. “Alleen vanuit milieuoogpunt verantwoorde groei kan duurzaam zijn”, zo werd op de Europese voorjaarsstop van maart 2004 gesteld. De huidige trends op het stuk van de toestand van het milieu en de toenemende druk waaraan dit is blootgesteld, maken versterkte en geïntensiveerde actie noodzakelijk. Voor de eerstvolgende periode waarop de financiële vooruitzichten betrekking hebben, is sprake van een dubbele uitdaging: ten eerste, ervoor zorgen dat de belangrijkste milieudoelstellingen – de klimaatverandering bestrijden, de afname van de biodiversiteit een halt toeroepen, de levenskwaliteit verbeteren en ervoor zorgen dat de hulpbronnen duurzaam worden gebruikt en beheerd – de groeiplannen aanvullen en versterken, en ten tweede, de groei loskoppelen van zijn negatieve milieueffecten.

Voor het bereiken van deze beleidsdoelstellingen is EU-financiering van fundamenteel belang. In de mededeling “Bouwen aan onze gemeenschappelijke toekomst – Beleidsuitdagingen en begrotingsmiddelen in de uitgebreide Unie, 2007-2013” [COM(2004)101] en de bijbehorende “Financiële vooruitzichten 2007-2013” [COM(2004)487] is daarin voorzien. Milieumaatregelen worden in deze prioritaire beleidsterreinen geïntegreerd en hoofdzakelijk gefinancierd in het kader van rubriek 1: ‘duurzame groei’ (rubriek 1A, met inbegrip van het kaderprogramma voor innovatie en concurrentie en de programma’s voor onderzoek en ontwikkeling; en rubriek 1B: cohesie ten behoeve van groei en werkgelegenheid); rubriek 2: ‘beheer en bescherming van natuurlijke hulpbronnen’, met inbegrip van de programma’s voor landbouw en plattelandontwikkeling; en rubriek 4: ‘de EU als mondiale partner’, met inbegrip van de pretoetredingsprogramma’s, ontwikkelingsprogramma’s en programma’s voor buitenlandse hulp. Momenteel is bijvoorbeeld circa 16,5 % van het EFRO en 50 % van het Cohesiefonds bestemd voor het milieu. Bovendien moeten alle interventies met het oog op cohesie, agro-milieumaatregelen en plattelandontwikkeling voldoen aan de communautaire milieuwetgeving. Het huidige financieringspeil voor milieuactiviteiten moet worden gehandhaafd en in de volgende financieringsperiode waar nodig worden verhoogd, gezien het belang van het milieu als pijler voor duurzame ontwikkeling.

Financiering voor het milieu levert voor Europa een duidelijke toegevoegde waarde op. De combinatie van klimaatverandering, aantasting van het milieu en toenemende frequentie van grensoverschrijdende natuurrampen (bv. overstromingen en bosbranden) vereist een pan-Europese en wereldwijde benadering en actie. Via EU-financiering worden activiteiten ondersteund die gezien hun grensoverschrijdende aard niet voor nationale financiering in aanmerking komen. Er zijn talrijke voorbeelden van collectieve goederen op milieugebied die voor Europa als geheel voordeel opleveren en waarvoor ondersteuning op EU-niveau derhalve gerechtvaardigd is. Het engagement voor milieubescherming dat in het Verdrag is vastgelegd en de noodzaak om toe te zien op de tenuitvoerlegging van het milieuwetgevingscorpus dat de voorbije dertig jaar tot stand is gekomen, maken actie en financiële ondersteuning op EU-niveau noodzakelijk.

De belangrijkste communautaire financieringsinstrumenten zullen zowel voor materiële en tastbare investeringen in het milieu als ter ondersteuning van onderzoek, innovatie en de ontwikkeling van milieutechnologieën worden ingezet. Die programma's dekken echter niet alle dringende behoeften inzake milieufinanciering. Zij hebben bijvoorbeeld geen betrekking op activiteiten met een bij uitstek Europese dimensie zoals de uitwisseling van goede praktijken, capaciteitsopbouw van plaatselijke en regionale besturen en ondersteuning van NGO's met een Europese roeping. Dit soort activiteiten vormt een essentiële aanvulling op investeringsfinanciering en is van fundamenteel belang voor het bereiken van de milieudoelstellingen in de uitgebreide EU. Daarom is een nieuw financieel instrument voor het milieu noodzakelijk. De meeste bestaande ondersteuningsprogramma's voor het milieu zullen daardoor in één instrument worden gebundeld. **De financiering geschiedt in het kader van uitgavenrubriek 2 van de financiële vooruitzichten 2007-2013, 'Beheer en bescherming van natuurlijke hulpbronnen'.**

2. DE KEUZE VAN EEN INSTRUMENT: LIFE+

Ter aanvulling van de belangrijkste financieringsprogramma's wordt voorgesteld een nieuw financieel instrument voor het milieu, LIFE+ (L'Instrument Financier pour l'Environnement: Promouvoir l' Union Soutenable) in het leven te roepen.

De algemene doelstelling van LIFE+ bestaat erin, bij te dragen tot de ontwikkeling, tenuitvoerlegging, monitoring, evaluatie en bekendmaking van het communautaire milieubeleid en de communautaire milieuwetgeving, teneinde ook op die manier duurzame ontwikkeling in de EU te bevorderen. LIFE+ zal met name ondersteuning bieden voor de uitvoering van het zesde milieuactieprogramma, dat erop gericht is klimaatverandering te bestrijden, de achteruitgang van de natuur en de erosie van de biodiversiteit een halt toe te roepen, milieu, gezondheid en levenskwaliteit te verbeteren, het duurzame gebruik en dito beheer van natuurlijke hulpbronnen en afvalstoffen te bevorderen en te zorgen voor de totstandkoming van een strategische benadering van beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en informatie/bewustmaking.

LIFE+ zal activiteiten ondersteunen die gekenmerkt worden door:

- een Europese toegevoegde waarde: de middelen van LIFE+ zullen alleen worden aangewend waar duidelijk sprake is van een toegevoegde waarde voor de EU en van schaalvoordelen op Europees niveau;
- een hefboom- of multiplicatoreffect: het gaat om een mechanisme voor medefinanciering samen met de lidstaten, regionale of plaatselijke besturen en andere openbare en particuliere financiers;
- een katalysator- of demonstratieoogmerk: LIFE+ zal acties ondersteunen die illustreren hoe het milieubeleid op nieuwe manieren kan worden benaderd en ten uitvoer gelegd;
- een langetermijnperspectief: LIFE+ wil investeren in de toekomst. Het is de bedoeling dat de aangeboden middelen worden aangewend om de grondslagen te leggen voor duurzaamheid.

LIFE+ bestaat uit twee pijlers:

LIFE+ Tenuitvoerlegging en governance zal:

- bijdragen tot de ontwikkeling en demonstratie van innovatieve beleidsbenaderingen en -instrumenten, met inbegrip van het promoten van de resultaten van succesrijk onderzoek;
- bijdragen tot de consolidering van de kennisbasis voor de ontwikkeling, beoordeling, monitoring en evaluatie, met inbegrip van de evaluatie ex post, van het milieubeleid en de milieuwetgeving (door middel van effectbeoordelingsstudies, modellering en de ontwikkeling van scenario's);
- de opzet en uitvoering ondersteunen van diverse benaderingen van de monitoring en evaluatie van de toestand van het milieu en de drijvende krachten, belastende factoren en reactiemechanismen die deze toestand sturen;
- de uitvoering van het communautaire milieubeleid vergemakkelijken, met bijzondere nadruk op de tenuitvoerlegging op plaatselijk en regionaal niveau, onder meer via capaciteitsopbouw, uitwisseling van goede praktijken en netwerkvorming alsmede de ontwikkeling van opleidingsmodules en/of -programma's;
- zorgen voor ondersteuning van een betere milieu-governance, met een bredere participatie van de belanghebbende partijen – met inbegrip van milieu-NGO's – in het overleg over en de uitvoering van het beleid.

Deze pijler van het programma moet leiden tot een verbetering van de *kennisbasis* voor de ontwikkeling en uitvoering van het milieubeleid. De ontwikkeling van het toekomstig beleid wordt een hoe langer hoe complexere zaak, waarvoor alsmaar meer gegevens vereist zijn. Algemeen wordt erkend dat in het belang van een betere beleidsvorming en ter vergroting van de kosteneffectiviteit een serieuze inspanning noodzakelijk is om betere gegevens over de toestand van het milieu te verkrijgen en een beter inzicht te verwerven in de koppelingen tussen de milieucompartimenten lucht, water en bodem en in de causale relaties die bestaan tussen diverse activiteiten en de aantasting van het milieu. Over het algemeen zijn er te weinig kwantitatieve gegevens en kwalitatieve informatie voorhanden om een holistische evaluatie van het milieubeleid te onderbouwen. Voor de meeste milieu-indicatoren wordt niet het hele grondgebied van de EU bestreken. Vaak zijn de gegevens van verschillende landen niet onderling vergelijkbaar doordat uiteenlopende definities en verschillende technieken van gegevensvergaring worden gehanteerd. Er bestaan weinig gemeenschappelijke normen, er is te weinig interoperabiliteit tussen monitoringsystemen en de mogelijkheden voor het gezamenlijk exploiteren van gegevens zijn beperkt. LIFE+ Tenuitvoerlegging en governance zal steun bieden voor modellering en het uitwerken van scenario's, voor het uitvoeren van studies en voor het ontwerpen, vormgeven en demonstreren van nieuwe benaderingen op het stuk van monitoring en evaluatie op belangrijke prioritaire gebieden, waaronder ook gebieden die het voorwerp uitmaken van thematische strategieën (d.w.z. hulpbronnen, afvalpreventie, lucht, bodem, het mariene milieu, bestrijdingsmiddelen en het stedelijk milieu). Een en ander moet ertoe bijdragen de kennisbasis te consolideren, de coherentie en samenhang van monitoring en evaluatie op Europees niveau te verbeteren en zodoende een aanzienlijke verbetering van de ontwikkeling en uitvoering van het milieubeleid van de EU tot stand te brengen.

LIFE+ Tenuitvoerlegging en governance zal *netwerkvorming en de uitwisseling van goede praktijken* op Europese schaal vergemakkelijken. Netwerkvorming is met name van belang voor het bevorderen van de uitwisseling van gezichtspunten en goede praktijken op terreinen waar de filosofie en de praktijk van het beleid, de wetgeving en/of de totstandbrenging van uitvoeringsinstrumenten zich nog in een vroeg ontwikkelingsstadium bevinden. Dat is bijvoorbeeld het geval bij de totstandbrenging en het beheer van NATURA 2000-gebieden, de integratie van het aspect duurzaamheid in stadsplanning, het accentueren van de milieudimensie van bosbescherming en bosbrandpreventie, milieu en gezondheid, enzovoort. Netwerkvorming door de bestuurlijke en gerechtelijke milieuthoriteiten van de lidstaten is een essentiële factor gebleken ter verbetering en vergemakkelijking van de uitvoering van het Gemeenschapsrecht. Het multiplicatoreffect van bestaande netwerkinitiatieven met een Europese dimensie – de campagne voor duurzame mobiliteit/autovrije dag, het overleg met de belanghebbende partijen in het kader van de thematische strategieën, enzovoort – heeft het nut van de ondersteuning daarvan aangetoond.

Capaciteitsopbouw in het kader van LIFE+, met name op plaatselijk en regionaal niveau, zal synergieën opleveren doordat overheden, instellingen en particuliere organisaties op de uitvoering van het beleid en de wetgeving worden voorbereid, wat in voorkomend geval kan resulteren in een betere uitvoering en een volkomener integratie van het milieuaspect in andere beleidsmaatregelen en programma's.

LIFE+ Tenuitvoerlegging en governance zal eveneens, via de ondersteuning van netwerken, belanghebbende partijen en milieu-NGO's, de *actieve participatie van burgers* in het proces van beleidsontwikkeling en –uitvoering vergemakkelijken. In de uitgebreide EU zal de rol van deze organisaties bij de verspreiding van informatie, de monitoring van de uitvoering van het beleid en het stimuleren van maatschappelijke discussie nog in belang toenemen.

LIFE+ Informatie en communicatie zal

- informatie verspreiden en de bewustwording ten aanzien van milieuvraagstukken vergroten;
- steun verlenen voor begeleidende maatregelen (zoals publicaties, evenementen, campagnes, conferenties, enzovoort).

LIFE+ Informatie en communicatie zal actief bijdragen tot het promoten van het milieubeleid van de EU door middel van *informatie, communicatie, bewustmaking en dialoog*. Zo zal aan individuele burgers en organisaties van het maatschappelijk middenveld de mogelijkheid worden geboden om goed geïnformeerd en actief te participeren in de bescherming van het milieu en het duurzame gebruik van de natuurlijke hulpbronnen. Door het tot stand brengen en in stand houden van doeltreffende samenwerkingsmechanismen voor bewustmaking en dialoog met netwerken van belanghebbende partijen zal LIFE+ Informatie en communicatie het gevoel van medeverantwoordelijkheid van de burger voor het milieubeleid van de EU versterken en bijdragen tot een meer doeltreffende uitvoering. Het programma zal het EU-beleid dichter bij de burger brengen.

3. LIFE+ - EEN VEREENVOUDIGD, GESTROOMLIJND EN OP DE REËLE BEHOEFTE AFGESTEMD INSTRUMENT

De keuze voor één enkel instrument hangt samen met een streven naar vereenvoudiging, overeenkomstig de lessen die uit eerdere ervaringen zijn getrokken en de aanbevelingen die

het resultaat zijn van eerdere evaluaties. DG Milieu voert momenteel het centrale beheer over diverse programma's – het LIFE-programma, een programma voor duurzame stadsontwikkeling, een NGO-programma, "Forest Focus" en algemene voorzieningen voor beleidsontwikkeling en -tenuitvoerlegging (met zowel een interne als een externe dimensie), alsmede de aan het EMA overgedragen begrotingsmiddelen. Elk van deze programma's heeft zijn eigen huishoudelijke, uitvoerings- en comitéprocedures, voor het beheer waarvan aanzienlijke middelen noodzakelijk zijn.

Het huidige LIFE-programma heeft drie pijlers: milieu, natuur en derde landen. Middels LIFE Milieu zijn demonstratie- en proefprojecten ondersteund die gericht zijn op nieuwe benaderingen en methoden voor de bescherming en verbetering van het milieu, met bijzondere nadruk op innovatieve technologieën en toepassingen; LIFE Natuur heeft de uitvoering van het natuurbeschermingsbeleid van de EU ondersteund; en LIFE Derde landen heeft technischebijstandsactiviteiten gefinancierd op het stuk van capaciteitsopbouw en bevordering van duurzame ontwikkeling in derde landen. Het communautair samenwerkingskader ter bevordering van duurzame stadsontwikkeling biedt financiële en technische ondersteuning aan netwerken van plaatselijke besturen en wil stimulansen bieden voor het ontwikkelen, uitwisselen en ten uitvoer leggen van goede praktijken op plaatselijk niveau in samenhang met de uitvoering van de EU-milieuwetgeving, duurzame stadsontwikkeling en de plaatselijke Agenda 21 (op duurzame ontwikkeling gerichte maatregelen die op subnationaal niveau worden genomen). Het communautaire actieprogramma voor niet-gouvernementele organisaties (NGO's) biedt financiële hulp aan NGO's die zich bezighouden met de ontwikkeling en tenuitvoerlegging van het milieubeleid en de milieuwetgeving van de Gemeenschap in diverse Europese regio's. "Forest Focus" behelst de monitoring en de bescherming van bossen tegen luchtverontreiniging en bosbranden, alsook de monitoring van bossen op het stuk van biodiversiteit, klimaatverandering, koolstofopslag en bodemeigenschappen. Het ondersteunt ook de ontwikkeling van bosbrandpreventiemaatregelen. Andere acties ten gunste van het milieu worden gefinancierd via algemene begrotingslijnen, bestemd voor maatregelen binnen de Gemeenschap en daarbuiten, op grond van artikel 49, lid 2, van het Financieel Reglement (institutioneel voorrecht van de Commissie). Wat de binnen de EU te nemen maatregelen betreft, voorzien deze begrotingslijnen in financiering ten behoeve van de uitvoering van het milieubeleid, met inbegrip van studies en bewustmakingsacties. Wat de externe dimensie betreft, dekken zij met name de reguliere bijdragen van de Gemeenschap aan milieuverdragen en internationale overeenkomsten waarbij de Gemeenschap partij is.

De meeste van deze programma's zullen worden versmolten tot één enkel instrument voor het milieu. LIFE+ zal de basisdoelstellingen en werkingssfeer van sommige van deze eerdere programma's blijven bestrijken. Zo zal bijvoorbeeld het toepassingsgebied van de huidige "Forest Focus"-verordening in de LIFE+-programma's worden geïntegreerd en de activiteiten op dit gebied zullen door beide pijlers van LIFE+ worden ondersteund. De steun aan NGO's en plaatselijke en regionale besturen zal onder LIFE+ worden voortgezet. Het totaalbedrag van de begrotingsmiddelen is toereikend voor een vlotte financiering van deze activiteiten in overeenstemming met de eerder aangegane verbintenissen. De subsidie voor het EMA wordt opgevoerd onder dezelfde uitgavenpost van de begroting, maar niet onder de LIFE+-verordening.

Wat de programma's en uitgaven betreft die niet door het nieuwe instrument worden bestreken, moet worden opgemerkt dat dit geïntegreerde instrument niet zomaar een uitbreiding is van het huidige LIFE-programma. In het kader van de besluiten ter voorbereiding van de mededeling over de financiële vooruitzichten [COM(2004)487] en met

het oog op de verbetering van de synergie tussen diverse communautaire instrumenten is besloten het onderdeel milieutechnologie en eco-innovatie van het bestaande LIFE-programma te integreren in het kaderprogramma voor concurrentie van de EU dat thans wordt voorbereid. Het gaat met name om een groot aantal activiteiten die momenteel via de bestaande LIFE-Milieu-pijler worden ondersteund. In dezelfde mededeling wordt voorgesteld de financiering van de externe dimensie van het milieubeleid uitsluitend te laten verlopen via de instrumenten voor externe hulp. De pijler “derde landen” van het huidige LIFE-programma en de externe acties die via de algemene tenuitvoerleggingsvoorzieningen werden gefinancierd (zoals de bijdragen aan internationale milieuverdragen) zullen in de toekomst dan ook middels de instrumenten voor externe hulp worden gefinancierd. Voor burgerbescherming is nog steeds in afzonderlijke financiering voorzien, zulks via een afzonderlijk instrument voor solidariteit.

De efficiëntiewinst die gepaard gaat met de bundeling van de overige programma's in één enkel instrument hangt samen met een aanzienlijke vereenvoudiging van het besluitvormingsproces, de versoepeling van de mogelijkheden om middelen toe te wijzen binnen een enkel instrument en het terugdringen van de huishoudelijke overheadkosten die worden veroorzaakt door de financiering van soortgelijke activiteiten via verschillende programma's. Met één instrument wordt het mogelijk uniforme regels en besluitvormings- en financieringsprocedures toe te passen en een meer consequent doelgericht beleid te voeren. Het resultaat is een vermindering van de huishoudelijke overheadkosten, meer transparantie en een versterkte profilering.

Er zal een meerjarenaanpak van de programmering worden ingevoerd, waarbij de Commissie meerjarenprogramma's indient waarin de belangrijkste doelstellingen, prioritaire actiegebieden, types activiteiten, verwachte resultaten en indicatieve financieringsbedragen worden aangegeven. Door middel van gedetailleerde jaarlijkse werkprogramma's worden deze meerjarendoelstellingen in specifieke acties vertaald. Die programma's zullen indicatoren bevatten voor de evaluatie en beoordeling ervan. Voor de uitvoering en de evaluatie van de programma's zullen nadere uitvoeringsbepalingen worden vastgesteld.

Bij de opzet van LIFE+ is rekening gehouden met de resultaten van eerdere evaluaties. Die beoordelingen hebben aangetoond dat de huidige programma's een positief effect hebben gehad. Zo heeft LIFE bijvoorbeeld een belangrijke rol gespeeld bij het op gang brengen van cruciale milieu-initiatieven zoals het NATURA 2000-netwerk. Andere programma's hebben steun verleend voor de totstandkoming van pan-Europese netwerken en organisaties van plaatselijke milieu-instanties en milieu-NGO's. De evaluatie van LIFE heeft aan het licht gebracht dat het noodzakelijk is de beleidsontwikkeling beter te ondersteunen, te zorgen voor een betere verspreiding van de resultaten en te streven naar een grotere impact van de demonstratieprojecten in de hele Gemeenschap. De conclusie luidde dat het programma dankzij systematische en strikte procedures weliswaar doeltreffend wordt beheerd en gestuurd, maar dat een vereenvoudiging van de bureaucratische processen wenselijk is. Met deze aanbevelingen is rekening gehouden bij het opzetten van LIFE+.

De uitgangspunten van LIFE+ zijn onder meer subsidiariteit en evenredigheid. Wat de subsidiariteit betreft, behoren acties op milieugebied op alle bestuurlijke niveaus tot de mogelijkheden. Er is met zorg op toegezien dat de opzet zelf van LIFE+ garandeert dat alleen acties met een aantoonbare toegevoegde waarde voor de EU worden ondersteund. De Europese Unie is gebaseerd op solidariteit en op het trekken van lessen uit de ervaringen van de anderen. Terzelfder tijd vereist het bereiken van cruciale, onderling overeengekomen doelstellingen een duidelijke synergie tussen de acties en bestedingsbesluiten die op

communautair, nationaal en regionaal niveau tot stand komen. Door de nationale, regionale en lokale inspanningen ter bevordering van milieubescherming aan te vullen en te stimuleren, kan de Unie bijdragen tot de doeltreffendheid van de op die bestuurlijke niveaus ontplooiende activiteiten en het bewijs leveren van EU-brede solidariteit. Dit is des te belangrijker in het licht van de toegenomen interne diversiteit die het gevolg is van de uitbreiding van de Unie.

De behoeften inzake financiële ondersteuning voor het milieu in de uitgebreide EU zijn groot. Deze behoeften hangen hoofdzakelijk samen met investeringen in de infrastructuur die nodig is om de milieuwetgeving van de EG doeltreffend toe te passen. Er bestaat daarnaast echter evenzeer behoefte aan steun voor begeleidende maatregelen. De financieringsmogelijkheden van LIFE+ zijn gering in vergelijking met de investeringsbehoeften, maar het belang ervan is groot dankzij de multiplicator- en cohesie-effecten. Met zijn bescheiden omvang kan dit instrument, gezien de omvang van de milieu-uitdagingen die de EU te wachten staan in de loop van de periode waarop de financiële vooruitzichten betrekking hebben, geenszins als buitensporig worden aangemerkt.

Het nieuwe milieu-instrument komt andere EG-financieringsinstrumenten aanvullen en versterken. Dubbele financiering zal met zorg worden vermeden. De acties in het kader van LIFE+ op het gebied van kennisopbouw zullen bijvoorbeeld zorgvuldig worden gecoördineerd met het Europees Milieuagentschap (EMA) te Kopenhagen, dat ook als contactpunt fungeert voor de aanbesteding van contracten.

Er zullen grote inspanningen worden gedaan om te komen tot complementariteit met de financieringsmechanismen voor structurele en plattelandsontwikkeling. Het bestaande LIFE-Natuur-programma is bijvoorbeeld erg doeltreffend gebleken bij de ondersteuning van de aanwijzing van NATURA 2000-gebieden en bij het demonstreren van manieren waarop sommige van die gebieden kunnen worden beheerd. De volgende stap in de totstandbrenging van het NATURA 2000-netwerk, volgend op de aanwijzing van gebieden, is het actieve beheer daarvan. Dat vereist niet alleen verhoogde maar met name ook strategische, structurele en op de lange termijn gerichte financiering, namelijk investeringssteun voor de gebieden en de eigenaars daarvan. De EU-structuurfondsen en het op te richten fonds voor plattelandsontwikkeling zijn het meest geschikt om deze steun te verlenen; voor de periode waarop de volgende financiële vooruitzichten betrekking hebben, zijn met het oog op een en ander terzake de nodige regelingen getroffen. Het nieuwe LIFE+-instrument blijft echter van toepassing op bepaalde met NATURA 2000 samenhangende acties die buiten de werkingssfeer van de andere instrumenten vallen, zoals: de ontwikkeling van innovatieve manieren om het beheer van gebieden aan te pakken en te demonstreren; technische ondersteuning voor het opstellen van beheerplannen voor nieuwe gebieden of gebieden die buiten de werkingssfeer van de structuurfondsen of het fonds voor plattelandsontwikkeling vallen; het opzetten van innovatieve monitoringsystemen; de opleiding van belanghebbenden; activiteiten op het stuk van communicatie en netwerkvorming; en steun voor de totstandbrenging van plaatselijke partnerschappen die zich inzetten voor specifieke vormen van governance ter bescherming van NATURA 2000-gebieden.

Ontwerp

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende het financieel instrument voor het milieu LIFE+

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 175, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie¹,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité²,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's³,

Handelend volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het milieu, dat een van de dimensies vormt van de EU-strategie voor duurzame ontwikkeling die op de Europese Raad van Göteborg in 2001 is aangenomen, is een prioriteit voor communautaire bijstand, waarvoor de financiering hoofdzakelijk zal plaatsvinden via de programma's voor cohesie, landbouw en plattelandontwikkeling, onderzoek, innovatie en concurrentievermogen, voorbereiding van de toetreding en ontwikkeling en buitenlandse hulp.
- (2) Deze communautaire programma's bestrijken niet alle vereisten op het stuk van milieufinanciering en er is behoefte aan ondersteuning van het communautaire milieubeleid en de communautaire milieuwetgeving, met name ten aanzien van de prioriteiten van het zesde milieuactieprogramma (MAP).
- (3) Een doeltreffende ontwikkeling en uitvoering van het milieubeleid in het kader van het zesde MAP vormt een uitdaging die alleen het hoofd kan worden geboden met steun voor de demonstratie van innovatieve beleidsbenaderingen, consolidatie van de kennisbasis, het opbouwen van tenuitvoerleggingscapaciteit, de bevordering van goede governance, het stimuleren van netwerkvorming, wederzijds leren en de uitwisseling van goede praktijken, en voorts een verbeterde verspreiding van informatie, bewustmaking en communicatie.

---

¹ PB C [...] van [...], blz. [...].

² PB C [...] van [...], blz. [...].

³ Advies uitgebracht op ... (nog niet in het Publicatieblad verschenen).

- (4) De steun in het kader van deze verordening moet derhalve worden toegespitst op de ontwikkeling, tenuitvoerlegging, monitoring en evaluatie van milieubeleid en milieuwetgeving alsmede de bekendmaking en verspreiding daarvan in de hele EU.
- (5) Deze steun moet worden verstrekt in de vorm van subsidieovereenkomsten en contracten voor overheidsopdrachten overeenkomstig de bepalingen van het Financieel Reglement.
- (6) De ervaring die met bestaande en eerdere instrumenten is opgedaan, heeft de noodzaak verduidelijkt van planning en programmering op meerjarenbasis en van een concentratie van de inspanningen door middel van de vaststelling van prioriteiten en de aanwijzing van de activiteitsterreinen waar financiële steun van de Gemeenschap nut kan hebben.
- (7) Het aantal programma's moet worden gereduceerd en programmering en beheer moeten worden vereenvoudigd door het opzetten van één enkel gestroomlijnd programma.
- (8) Wel moet worden gezorgd voor een vlotte overgang, en dienen de monitoring en de financiële controle van de via lopende programma's gefinancierde activiteiten na het aflopen daarvan te worden voortgezet.
- (9) Er moet op worden toegezien dat de via dit programma verleende steun complementair is ten opzichte van andere communautaire fondsen en instrumenten.
- (10) Conform de conclusies van de Europese Raad van Luxemburg (december 1997) en Thessaloniki (juni 2003) dienen de kandidaat-lidstaten en de landen van de westelijke Balkan die betrokken zijn bij het stabilisatie- en associatieproces, in aanmerking te komen voor deelname aan de communautaire programma's, overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgesteld in de desbetreffende met deze landen gesloten bilaterale overeenkomsten.
- (11) Deze verordening stelt een zevenjarig financieel raamwerk vast, dat het belangrijkste referentiekader zal vormen voor de begrotingsautoriteit, overeenkomstig punt 36 van (het voorstel voor) het interinstitutioneel akkoord van (xxx) tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie over de begrotingsdiscipline en de verbetering van de begrotingsprocedure [COM(2004)498 def. van 14.7.2004].
- (12) De op Gemeenschapsniveau overeengekomen doelstellingen van het zesde milieuactieprogramma kunnen door de lidstaten, indien zij afzonderlijk handelen, niet in voldoende mate worden gerealiseerd, en bijgevolg is ondersteuning vanwege de Gemeenschap gerechtvaardigd op voorwaarde dat deze niet verder reikt dan wat nodig is om die doelstellingen te realiseren,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Doelstellingen

Er wordt een financieel instrument voor het milieu ingesteld, hierna "LIFE+" te noemen.

De algemene doelstelling van LIFE+ bestaat erin, bij te dragen tot de ontwikkeling en de uitvoering van het communautaire milieubeleid en van de milieuwetgeving, als bijdrage tot de bevordering van duurzame ontwikkeling.

LIFE+ zal de uitvoering van het zesde milieuactieprogramma ondersteunen en met name bijdragen tot:

- het bereiken van een zodanige milieukwaliteit dat het niveau van verontreiniging geen aanleiding geeft tot schadelijke effecten op de menselijke gezondheid en het milieu;
- het stabiliseren van de broeikasgasconcentraties in de atmosfeer op een zodanig niveau dat een gevaarlijke verstoring van het klimaatsysteem door de mens wordt voorkomen;
- de bescherming, het behoud, het herstel en de bevordering van het functioneren van natuurlijke systemen, natuurlijke habitats en de wilde fauna en flora, teneinde de verwoestijning en het verlies van biodiversiteit een halt toe te roepen;
- het bevorderen van een beter beheer van de natuurlijke hulpbronnen en van afval, en het stimuleren van een gedragswijziging in de richting van duurzamere productie- en consumptiepatronen;
- de ontwikkeling van strategische benaderingen van beleidsontwikkeling, -uitvoering en -integratie, inclusief de verbetering van milieugovernance en bewustmaking.

Artikel 2

Werkingsfeer en specifieke doelstellingen

1. Ter ondersteuning van het bereiken van de in artikel 1 omschreven milieudoelstellingen is in twee onderdelen van LIFE+ voorzien.

LIFE+ Tenuitvoerlegging en governance zal:

- bijdragen tot de ontwikkeling en demonstratie van innovatieve beleidsbenaderingen en -instrumenten,
- bijdragen tot de consolidering van de kennisbasis voor de ontwikkeling, beoordeling, monitoring en evaluatie van het milieubeleid en de milieuwetgeving,

- de opzet en uitvoering ondersteunen van benaderingen van de monitoring en evaluatie van de toestand van het milieu en de drijvende krachten, belastende factoren en reactiemechanismen die deze toestand beïnvloeden,
- de uitvoering van het communautaire milieubeleid vergemakkelijken, met bijzondere nadruk op de tenuitvoerlegging op plaatselijk en regionaal niveau,
- zorgen voor ondersteuning van een betere milieu-governance, met een bredere participatie van de belanghebbende partijen – met inbegrip van milieu-NGO's – in het overleg over en de uitvoering van het beleid;

LIFE+ Informatie en communicatie zal:

- informatie verspreiden en de bewustwording ten aanzien van milieuvraagstukken vergroten,
- steun verlenen voor begeleidende maatregelen (informatie, voorlichtingsacties en -campagnes, conferenties, enz).

2. Een indicatieve lijst van in aanmerking komende thema's en acties is opgenomen in bijlage 1.

Artikel 3

Financieringsvormen

1. Communautaire financiering kan de volgende juridische vormen aannemen:
  - financieringsovereenkomsten;
  - contracten voor overheidsopdrachten.
2. Communautaire subsidies kunnen worden verstrekt via specifieke mechanismen en overeenkomsten zoals kaderpartnerschapsovereenkomsten en participatie in financieringsmechanismen en fondsen. Zij kunnen de vorm aannemen van medefinanciering van subsidies voor huishoudelijke kosten en het uitvoeren van acties. In het geval van subsidies voor het uitvoeren van acties geldt het maximale medefinancieringspercentage dat in de jaarlijkse werkprogramma's wordt vastgesteld. Op subsidies voor huishoudelijke kosten verleend aan organisaties die doelstellingen van algemeen Europees belang nastreven, zijn de bepalingen inzake degressiviteit van het Financieel Reglement niet van toepassing.
3. Voorts is voorzien in uitgaven voor begeleidende maatregelen door middel van contracten voor overheidsopdrachten, in welk geval de communautaire financiering de aankoop dekt van diensten en goederen. Het gaat daarbij onder meer om uitgaven in samenhang met informatie en communicatie, voorbereidende werkzaamheden, uitvoering, monitoring, controles en de evaluatie van projecten, beleidsinitiatieven, programma's en wetgeving.

Artikel 4

Programmering

1. Er is voorzien in financiering ter ondersteuning van strategische meerjarenprogramma's die door de Commissie worden opgesteld. In deze programma's worden de belangrijkste doelstellingen, prioritaire actiegebieden, types activiteiten en verwachte resultaten van de communautaire financiering omschreven in samenhang met de in artikel 1 uiteengezette doelstellingen, en zij bevatten, voorzover mogelijk, indicatieve ramingen van de financieringsbedragen.
2. Op het strategisch meerjarenprogramma worden jaarlijkse werkprogramma's gebaseerd, waarin voor een gegeven jaar de nagestreefde doelen, de actiegebieden, het tijdschema, de verwachte resultaten, de uitvoeringsbepalingen, het bedrag van de financiering en het maximumpercentage van medefinanciering worden vastgesteld.
3. De meerjarenprogramma's en jaarlijkse programma's worden vastgesteld volgens de in artikel 12 bedoelde procedures. Indien de omstandigheden dit vereisen, kunnen de meerjarenprogramma's en jaarlijkse programma's gedurende de looptijd ervan via dezelfde procedures worden gewijzigd.

Artikel 5

Financiële procedures en uitvoeringsmaatregelen

1. De Commissie legt de communautaire bijstand ten uitvoer in overeenstemming met het Financieel Reglement van de Raad (Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad van 25 juni 2002) dat van toepassing is op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen.
2. De Commissie kan besluiten een deel van de uitvoering van de begroting toe te vertrouwen aan nationale publiekrechtelijke organen of privaatrechtelijke entiteiten die zijn belast met een openbare dienstverleningstaak, op basis van het bepaalde in artikel 54, lid 2, onder c), van het Financieel Reglement en overeenkomstig de selectiecriteria van bijlage 3.

Artikel 6

Begunstigden

Het LIFE+-programma staat open voor openbare en/of particuliere entiteiten, actoren en instellingen, en met name:

- nationale, regionale en plaatselijke overheden,
- gespecialiseerde, krachtens het EU-recht ingestelde organen,

- internationale organisaties, voor acties in de lidstaten en de in artikel 7 bedoelde landen,
- niet-gouvernementele organisaties.

Artikel 7

Deelname van derde landen

De door LIFE+ gefinancierde programma's staan open voor participatie van de volgende landen, op voorwaarde dat aanvullende kredieten ter beschikking worden gesteld:

- de EVA-landen die lid zijn van de EER, overeenkomstig het bepaalde in de EER-overeenkomst;
- de kandidaat-lidstaten die een aanvraag hebben ingediend om tot de Europese Unie toe te treden, alsook de landen van de westelijke Balkan die bij het stabilisatie- en associatieproces zijn betrokken.

Artikel 8

Complementariteit tussen financiële instrumenten

Uit hoofde van deze verordening gefinancierde werkzaamheden mogen niet vallen binnen het belangrijkste activiteitsgebied van een ander communautair financieel instrument, noch steun van dergelijke instrumenten ontvangen voor hetzelfde doel. De begunstigen van maatregelen krachtens deze verordening stellen de Commissie in kennis van de financiering die zij uit de EG-begroting ontvangen, alsook van hun lopende financieringsaanvragen. Er wordt gestreefd naar synergie en complementariteit met andere communautaire instrumenten.

Artikel 9

Looptijd en begrotingsmiddelen

1. Deze verordening wordt met ingang van 1 januari 2007 ten uitvoer gelegd en verstrijkt op 31 december 2013.

Het financiële kader voor de tenuitvoerlegging van dit instrument is vastgesteld op 2 190 miljoen euro voor de periode van 1 januari 2007 tot en met 31 december 2013 (7 jaar).

2. De begrotingsmiddelen die worden toegewezen voor de acties waarin deze verordening voorziet, worden jaarlijks opgevoerd in de algemene begroting van de Europese Unie. De beschikbare jaarlijkse kredieten worden door de begrotingsautoriteit toegekend binnen de grenzen van de financiële vooruitzichten.

3. De indicatieve uitsplitsing van de financiële middelen over de twee onderdelen van LIFE+ is opgenomen in bijlage 2.

Artikel 10

Controles

1. Voor elke door LIFE+ gefinancierde actie dient de begunstigde technische en financiële voortgangsverslagen in. Tevens wordt binnen drie maanden na het afsluiten van de actie een eindverslag ingediend. Vorm en inhoud van deze verslagen worden door de Commissie vastgesteld.
2. Onverminderd de financiële controles die door de Rekenkamer worden uitgevoerd in overleg met de bevoegde nationale controle instanties of diensten overeenkomstig artikel 248 van het Verdrag, en onverminderd eventuele uit hoofde van artikel 279, onder c), van het Verdrag uitgevoerde controles, mogen ambtenaren en andere personeelsleden van de Commissie controles ter plaatse, met inbegrip van steekproefsgewijze controles, uitvoeren met betrekking tot via LIFE+ gefinancierde acties.
3. In de uit deze verordening voortvloeiende contracten en overeenkomsten, alsook in de overeenkomsten die met de in artikel 5, lid 2, bedoelde gedelegeerde instanties worden gesloten, wordt met name voorzien in toezicht en financiële controle door de Commissie (of een door haar gemachtigde vertegenwoordiger) en in audits door de Rekenkamer, indien nodig ter plaatse.
4. Gedurende een periode van vijf jaar, te rekenen vanaf de laatste betaling voor een gegeven actie, houdt de begunstigde van financiële steun alle bescheiden met betrekking tot uitgaven voor de actie in kwestie ter beschikking van de Commissie.
5. Op basis van de resultaten van de in de leden 1 en 2 bedoelde verslagen en steekproefsgewijze controles past de Commissie, indien nodig, de omvang van de toegewezen financiële steun en de daaraan verbonden voorwaarden, als oorspronkelijk goedgekeurd, alsook het tijdschema van de betalingen aan.
6. De Commissie doet al het nodige om te verifiëren dat de gefinancierde acties correct en in overeenstemming met deze verordening en met het Financieel Reglement (Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad van 25 juni 2002) worden uitgevoerd.

Artikel 11

Bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap

1. De Commissie ziet erop toe dat bij de tenuitvoerlegging van uit hoofde van deze verordening gefinancierde acties de financiële belangen van de Gemeenschap worden gevrijwaard door de toepassing van maatregelen ter voorkoming van fraude, corruptie en andere illegale handelingen, zulks door de uitvoering van doeltreffende controles en de terugvordering van de ten onrechte uitbetaalde bedragen en, indien

onregelmatigheden worden vastgesteld, door doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties, overeenkomstig Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad, Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1073/1999 van het Europees Parlement en de Raad.

2. Ten aanzien van uit hoofde van LIFE+ gefinancierde communautaire acties wordt overeenkomstig artikel 1, lid 2, van Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 onder 'onregelmatigheid' elke inbreuk op het Gemeenschapsrecht of elke schending van een contractuele verplichting verstaan die bestaat in een handeling of een nalaten van een marktdeelnemer waardoor de algemene begroting van de Gemeenschappen of de door de Gemeenschappen beheerde begrotingen worden of zouden kunnen worden benadeeld door een onverschuldigde uitgave.
3. De Commissie vermindert de voor een actie toegekende financiering, schorst de uitbetaling ervan of vordert deze terug indien zij onregelmatigheden vaststelt, met inbegrip van de niet-naleving van de bepalingen van deze verordening of van de individuele beschikking of het contract of de overeenkomst waarbij de financiële steun in kwestie werd toegekend, of indien aan het licht komt dat, zonder dat de Commissie daarvoor om toestemming werd verzocht, de actie werd gewijzigd op een manier die in strijd is met de aard of de uitvoeringsvoorwaarden van het project.
4. Indien de termijnen niet werden gerespecteerd of indien slechts een deel van de toegekende financiële steun gerechtvaardigd blijkt in het licht van de voortgang die met de uitvoering van de actie wordt gemaakt, verzoekt de Commissie de begunstigde om binnen een vastgestelde termijn zijn opmerkingen kenbaar te maken. Indien de begunstigde geen bevredigend antwoord geeft, kan de Commissie de resterende financiële bijstand schrappen en de terugbetaling van de reeds uitbetaalde bedragen eisen.
5. Alle niet verschuldigde bedragen worden aan de Commissie terugbetaald. Bedragen die niet tijdig worden terugbetaald, worden verhoogd met een achterstandsrente overeenkomstig de in het Financieel Reglement vastgestelde voorwaarden.

Artikel 12

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité, het LIFE+-comité, dat is samengesteld uit vertegenwoordigers van de lidstaten en wordt voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 4 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 8 van dat besluit.

De in artikel 4, lid 2, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt vastgesteld op drie maanden.

Artikel 13

Evaluatie

Er vindt een geregelde voortgangscontrole van de meerjarenprogramma's plaats teneinde de uitvoering van de activiteiten binnen ieder onderdeel van het instrument te bewaken.

Er worden een tussentijdse evaluatie en een eindevaluatie van LIFE+ uitgevoerd teneinde de bijdrage daarvan aan de ontwikkeling van het communautaire milieubeleid en het gebruik dat van de kredieten is gemaakt, te beoordelen.

De eindevaluatie wordt uiterlijk een jaar voor het aflopen van het programma opgesteld en bij het Europees Parlement en de Raad ingediend.

Artikel 14

Vereenvoudiging en consolidatie

1. Met het oog op vereenvoudiging en consolidatie worden bij deze verordening de volgende instrumenten ingetrokken en vervangen: Verordening (EEG) nr. 1973/92 van de Raad (LIFE) en Verordening (EG) nr. 1404/96 van de Raad (LIFE II)⁴; Verordening (EG) nr. 1655/2000 van het Europees Parlement en de Raad (LIFE III) en de verlenging daarvan; Besluit nr. 1411/2001/EG van het Europees Parlement en de Raad ('Urban-programma'), Besluit nr. 466/2002/EG van het Europees Parlement en de Raad ('NGO-programma'); Verordening (EG) nr. 2152/2003 van het Europees Parlement en de Raad ('Forest Focus').
2. Acties die vóór 31 december 2006 uit hoofde van bovengenoemde instrumenten zijn aangevat, blijven bij deze instrumenten geregeld tot zij zijn voltooid. De comité's waarin die instrumenten voorzien, worden vervangen door het in artikel 12 van deze verordening bedoelde comité. Deze verordening voorziet in de financiering van alle verplichte monitoring en evaluatie die krachtens die instrumenten na hun afloop zijn vereist.

Artikel 15

Regels voor de uitvoering van deze verordening

De uitvoeringsbepalingen worden door de Commissie vastgesteld volgens de in artikel 12 bedoelde procedure.

---

⁴ PB L 181 van 20.7.1996, blz. 1.

Artikel 16

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De Voorzitter

Voor de Raad
De Voorzitter

BIJLAGE 1

Indicatieve lijst van voor financiering in aanmerking komende thema's en acties

1. Thema's

In het licht van de in artikel 1 geformuleerde doelstelling kan onder meer in financiering worden voorzien ter ondersteuning van de uitvoering van de prioriteiten van het zesde MAP, namelijk:

- klimaatverandering: het Europees programma inzake klimaatverandering (en eventuele vervolprogramma's);
- natuur en biodiversiteit: het NATURA 2000-netwerk (ter aanvulling van, maar zonder overlapping met, de instrumenten voor plattelandsontwikkeling en cohesiebeleid), bijvoorbeeld voor innovatieve benaderingen van het beheer van en de planning met betrekking tot gebieden en ter participatie in de beheerskosten met betrekking tot bepaalde gebieden, inclusief nieuwe gebieden en gebieden die buiten de werkingssfeer van de structuurfondsen en het fonds voor plattelandsontwikkeling vallen; voor maatregelen om het tij van afnemende biodiversiteit tegen 2010 te doen keren; en ten behoeve van de bewaking van bossen en milieu-interacties in de Gemeenschap en voor het nemen van maatregelen ter preventie van bosbranden);
- milieu en gezondheid: het actieplan milieu en gezondheid, de kaderrichtlijn water, 'Clean Air for Europe' (CAFE) en de thematische strategieën inzake het mariene milieu, de bodem, de steden en de bestrijdingsmiddelen;
- duurzaam gebruik van hulpbronnen: de thematische strategieën inzake hulpbronnen en afvalpreventie en -recycling, de strategieën voor duurzame productie en consumptie;
- strategische benaderingen van beleidsontwikkeling, -tenuitvoerlegging en -handhaving, met inbegrip van milieueffectbeoordeling en strategische milieueffectbeoordeling;
- evaluatie *ex post* van communautaire milieubeleidsmaatregelen.

2. Acties

Binnen LIFE+ is er plaats voor de volgende types activiteiten:

- studies, onderzoeken, modellering en het uitwerken van scenario's
- monitoring
- ondersteuning van capaciteitsopbouw
- opleiding, workshops en vergaderingen
- netwerkvorming
- platforms voor goede praktijken

- bewustmakingscampagnes
- informatie- en communicatieactiviteiten
- demonstratie van beleidsbenaderingen en -instrumenten

BIJLAGE 2

Indicatieve uitsplitsing van de financiële middelen

(percentage van de totale middelen)

De indicatieve verdeling van de middelen over de twee onderdelen van LIFE+ is als volgt:

LIFE+ Tenuitvoerlegging en governance: 75-80 %

LIFE+ Informatie en communicatie: 20-25 %

BIJLAGE 3

Criteria voor het delegeren van taken in samenhang met de uitvoering van de begroting

De Commissie ziet toe op de uitvoering van de communautaire maatregelen waarin het LIFE+-programma voorziet.

Taken in samenhang met de uitvoering van de begroting kunnen worden toevertrouwd aan nationale publiekrechtelijke organen of privaatrechtelijke entiteiten die zijn belast met een openbare dienstverleningstaak.

Deze bevoegde autoriteiten of instanties (hierna “de nationale instanties” genoemd) worden aangewezen door de Commissie in overleg met de lidstaten, dan wel door de lidstaten zelf, overeenkomstig artikel 54, lid 2, onder c), en artikel 56 van Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad en de artikelen 38 en 39 van Verordening (EG, Euratom) nr. 2342/2002 van de Commissie.

De Commissie controleert of een en ander in overeenstemming is met de beginselen van zuinig beheer, doeltreffendheid en efficiëntie. Alvorens zij dergelijke taken overdraagt, vergewist de Commissie zich door middel van een voorafgaande evaluatie van het feit dat de overdracht van financiële middelen aan de nationale instanties in overeenstemming is met een gezond financieel beheer en bijdraagt tot een grotere zichtbaarheid van de communautaire actie. De Commissie wint terzake ook het advies in van het bevoegde comité dat bij artikel 12 van deze verordening wordt ingesteld.

De aanwijzing van die nationale instanties geschiedt in overeenstemming met de volgende criteria:

- een als nationale instantie ingestelde of aangewezen organisatie dient over rechtspersoonlijkheid te beschikken overeenkomstig het nationaal recht van de betrokken lidstaat;
- nationale instanties dienen over voldoende personeel te beschikken met de vereiste beroepscompetentie op het stuk van milieubeleid;
- zij moeten over de passende infrastructuur beschikken, met name op het gebied van informatica en communicatie;
- het administratieve kader waarbinnen zij functioneren, moet zodanig zijn dat zij hun taken naar behoren kunnen vervullen en belangenconflicten kunnen vermijden;
- zij dienen bij machte te zijn de op Gemeenschapsniveau vastgestelde regels voor het financieel beheer en contractvoorwaarden toe te passen;
- zij moeten passende financiële garanties bieden, bij voorkeur uitgaand van een overheidsinstantie, en hun beheerscapaciteit dient in overeenstemming te zijn met de omvang van de communautaire middelen die zij zullen dienen te beheren.

De Commissie sluit, overeenkomstig artikel 41 van de uitvoeringsvoorschriften (van het Financieel Reglement), met elke nationale instantie een overeenkomst waarin nadere bepalingen worden opgenomen met betrekking tot, onder meer, de omschrijving van de taken,

de regels voor de verslaglegging, de afbakening van de verantwoordelijkheden en de regeling inzake toezicht. De nationale instanties leven de beginselen na van transparantie, gelijke behandeling en het vermijden van overlappingsen met financiering uit andere communautaire bronnen, alsook de verplichting om de projecten te bewaken en in voorkomend geval bedragen die door begunstigen moeten worden terugbetaald, terug te vorderen.

Voorts verifieert de Commissie dat elke lidstaat de nodige stappen onderneemt om een passende financiële controle en dito financieel toezicht op de nationale instantie te garanderen, waarbij zij de Commissie – vóór de aanvang van de werkzaamheden van de nationale instantie – de nodige garanties biedt ten aanzien van het bestaan, de pertinentie en het correct functioneren van die controles en dat toezicht, overeenkomstig de regels van gezond financieel beheer.

In het geval van onregelmatigheden, nalatigheid of fraude waarvoor de nationale instantie schuld treft, is deze instantie aansprakelijk voor de niet teruggevorderde middelen.

De Commissie zorgt in samenwerking met de lidstaten voor een vlotte overgang tussen de acties welke het kader van eerdere programma's op milieugebied zijn ontplooid en die welke uit hoofde van LIFE+ ten uitvoer zullen worden gelegd.

LEGISLATIVE FINANCIAL STATEMENT

Policy area: 07 Environment

Activity: Environmental Programmes and Projects

TITLE OF ACTION: FINANCIAL INSTRUMENT FOR THE ENVIRONMENT – LIFE PLUS (2007-2013)

1. BUDGET LINE(S) + HEADING(S)

07 03 10 (operational)

07 01 04 05 (administrative)

[indicative budget lines; to be created in the future budget]

2. OVERALL FIGURES

2.1. Total allocation for action (Part B): € 2,190 million

2.2. Period of application: 2007-2013

2.3. Overall multi annual estimate of expenditure:

(a) Schedule of commitment appropriations/payment appropriations (financial intervention) *(see point 6.1.1)*

€ million *(to three decimal places)*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 >	Tot
Commitments	231	252	275	294	314	336	359		2061
Payments	90	220	240	250	270	296	320	375	2061

(b) Technical and administrative assistance and support expenditure *(see point 6.1.2)*

Commitments	14	16	17	19	20	21	22		129
Payments	14	16	17	19	20	21	22		129

Subtotal a+b									
Commitments	245	268	292	313	334	357	381		2190
Payments	104	236	257	269	290	317	342	375	2190

- (c) Overall financial impact of human resources and other administrative expenditure
(see points 7.2 and 7.3)

Commitments/ payments	6.8	6.9	7.0	7.2	7.3	7.5	7.6		50.3
-----------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	--	------

TOTAL a+b+c	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 ->	Total
Commitments	251.8	274.9	299	320.2	341.3	364.5	388.6		2240.3
Payments	105.8	242.9	264	276.2	297.3	324.5	349.6	375	2240.3

2.4. Compatibility with financial programming and financial perspective

Proposal is compatible with existing/proposed financial programming.

This proposal is compatible with the Commission proposal for the Financial perspectives 2007-2013 [COM(2004)101 final of 10.02.2004]. It is included within the new Heading 2 “Conservation and management of natural resources”

Participation of EFTA countries (members of the EEA), candidate countries associated to the EU, as well as to the Western Balkans countries as provided for in Art (7) will be covered by Heading 4 in line with the Communication on the Financial Perspectives 2007-2013 [COM (2004) 487 final].

2.5. Financial impact on revenue:

Proposal has no financial implications (involves technical aspects regarding implementation of a measure)

OR

Proposal has financial impact – the effect on revenue is as follows:

3. BUDGET CHARACTERISTICS

Type of expenditure		New	EFTA contribution	Contributions from applicant countries	Heading in financial perspective
Non-comp	Diff & Non-differentiated	YES	YES	YES	No 2

4. LEGAL BASIS

Pursuant to Articles 174 & 175 of the EC Treaty.

5. DESCRIPTION AND GROUNDS

5.1. Need for Community intervention

5.1.1. Objectives pursued

The general objective of LIFE + shall be to contribute to the development, implementation monitoring and evaluation of Community environment policy and legislation, in its internal dimension, as a contribution to promoting sustainable development in the Community. Financial interventions are also open to EFTA countries (members of the EEA), candidate countries associated to the EU, as well as to the Western Balkans countries.

LIFE+ will support in particular the implementation of the 6th Environmental Action Programme which aims at combating climate change, halting the decline in nature and biodiversity, improving environment, health and the quality of life and promoting the sustainable use and management of natural resources and wastes. It will support, *inter alia*, the implementation of the EC Climate Change programme, the environment and health action plan, and actions coming out of the thematic strategies (air quality, urban environment, soils, marine environment, pesticides, sustainable use of resources and waste recycling).

5.1.2. Measures taken in connection with ex ante evaluation

DGENV did not foresee an ex-ante evaluation for LIFE+ in its evaluation programme for 2004. In light of the decisions taken by the Commission in the context of the 2007-2013 Financial Perspectives, this work has had to be carried out at an earlier stage than originally envisaged.

The ex-ante assessment shows that support for the environment at Community level through a dedicated instrument for the environment is relevant and justified –as an integral ingredient in the Lisbon/Gothenburg strategies. A dedicated instrument for the environment will support actions which provide value added at EU level. There will be the assurance of an adequate level of efficiency, provided that the various dedicated environment programmes are merged into one instrument.

The objectives of the dedicated instrument for the environment, LIFE+ are specifically targeted on improving policy development and implementation as a contribution to achieving wider Treaty and strategic environment policy goals set out in the 6th Environmental Action Programme. Operational objectives have been identified, with examples of related output indicators provided. The programme will be focused on the main stakeholders involved in building the environmental knowledge base, implementing policy and disseminating information.

A single instrument will be more effective in supporting environmental policy objectives. It will allow DG ENV to rationalise and streamline, bringing the management of similar activities (e.g. training, networking, monitoring support etc) under one framework in support of the achievement of environment policy objectives. One fund will facilitate a better matching of resources and policy priorities. This will reinforce the coherence of actions funded at Community level.

The multi-annual programming framework, suggested for the dedicated instrument for the environment will result in increased coherence and complementarity in the delivery of

activities. These programmes should be accompanied by a logical framework with specific objectives and related indicators to facilitate monitoring and evaluation. Details on implementation will be set out in programme guidelines. In order to achieve cost effectiveness, these provisions should aim at simplifying delivery mechanisms, optimising the use of human resources, while maintaining sound financial management. All actions will have to meet broad eligibility criteria, including demonstration of EU value added and respect of subsidiarity, complementarity and proportionality.

In general, the specific policy support nature of LIFE+ should not lend itself to duplication or overlap with other Community programmes. However, special attention will be paid in programme delivery to ensure that duplication is avoided.

5.2. Action envisaged and budget intervention arrangements

In order to achieve the main objectives described under 5.1 above, LIFE+ will be divided into 2 strands:

(1) LIFE Implementation and Governance, which will:

- contribute to the development and demonstration of innovative policy approaches and instruments including promotion of successful research results.
- contribute to consolidating the knowledge base for the development, assessment, monitoring and evaluation, including ex-post evaluation of environmental policy and legislation (through i.a studies, modelling and scenario building);
- support the design and implementation of approaches to monitoring and assessment of the state of the environment and the drivers, pressures and responses that impact on it;
- facilitate the implementation of Community environment policy, with a particular emphasis on implementation at local and regional level, through i.a. capacity building, exchange of best practice and networking, development of training modules and/or programmes;
- provide support for better environmental governance, broadening stakeholder involvement, including that of environment non-governmental organisations, in policy consultation and implementation;

(2) LIFE Information and Communication, which will:

- disseminate information and raise awareness on environmental issues;
- support accompanying measures (**such as publications, events, campaigns, conferences, etc**);

In order to achieve the main objectives, the Decision establishing LIFE+ foresees a range of possible actions. LIFE+ will support those activities which have:

- European added value: it will intervene only where there is a clear EU value added and contributes to economies of scale on a European level.
- leverage or multiplier effect: it will provide *a co-funding mechanism* with Member States, regional or local authorities and other public and private operators.
- catalytic or demonstrative character: LIFE + will support actions that show novel ways to approach and implement environment policy;
- long term perspective: LIFE + interventions will be investments for the future. They will aim at setting the foundations for sustainability e.g. building the knowledge base)

In the main, these will be:

- Analytical activities:

This type of actions will cover the carrying out of studies, surveys, evaluations, the elaboration of guides and reports and the development of common methodologies and indicators.

- Policy support actions:

This type of intervention will cover, inter alia, the financing of key networks (and notably those that facilitate stakeholder involvement throughout the policy cycle); the funding of non-governmental organisations; demonstration actions; workshops, training and other seminars and capacity building initiatives; and, exchange of best practice, all of which aims at underpinning the preparation and implementation of environment policy.

- Environmental Awareness and Dissemination activities:

This type of actions will cover among others the organisation of conferences, media campaigns, events, outreach (environment help desks) and awareness raising in support of the implementation of EC environment law and policy.

5.3 Methods of implementation

The programme will be mainly managed directly by the Commission. The types of actions may be financed either by:

- Public procurement contracts
- Grant agreements

However, part of the programme may be implemented through the delegation of budget implementation tasks to national public-sector bodied or bodies governed by law with a

public-sector mission, on the basis of national plans submitted each year (following multi-annual strategic programmes).

Technical and financial assistance will be provided, covering the whole life-cycle of projects: this will increase the efficiency of the implementation of the programme, due to the availability of scientific and technical expertise, and the potential higher proximity to the projects to be funded.

6. FINANCIAL IMPACT

6.1. Total financial impact on (ex) part B (over the entire programming period)

6.1.1. Financial intervention

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOT
LIFE + Impl. & Gov.	185	202	220	235	252	269	287	1650
LIFE + Inf. & Comm.	46	50	55	59	62	67	72	411
TOTAL	231	252	275	294	314	336	359	2061

6.1.2. Technical and administrative assistance, support expenditure and IT expenditure (commitment appropriations)

The estimated breakdown is given for one year (2007). This breakdown should not differ substantially over the whole period.

	2007
1) Technical and administrative assistance (ATA):	
a) Bureaux d'assistance technique (BAT)	
b) Other technical and administrative assistance:	
- intra-muros:	
- extra-muros:	8.0
Sub-total 1	
2) Support expenditure	
a) Studies	3.8
b) Meetings of experts	1.2
c) Information and publications	1.0
Sub-total 2	
TOTAL	14

The development of IT applications related to the programmes will be carried out through service contracts (public procurement procedures) funded via the operational budget

6.2. Calculation of the costs by type of measure/action planned in (ex) part B (for the whole programming period)

At this point in time it is not possible to provide either an accurate estimate of the number of projects envisaged for each year, or the average cost of each measure. The table 6.2 below indicates the expected breakdown of the annual allocation for one year (2007) by type of intervention.

Among the priority areas of intervention are: Natura 2000, Climate change and the Thematic Strategies.

The sum of the different measures proposed will remain within the allocation granted to the ENV policy area, following the annual budget procedure.

Commitments in € million

Breakdown	Total cost for one year (2007)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Building knowledge base (studies, surveys, models, informatics support) ▪ Capacity building and implementation (training, networking, dissemination, workshops, project funding) ▪ Information and communication (Awareness raising campaigns, conferences, events, help desks, publications) ▪ Others 	<p>35 (15%)</p> <p>139 (60%)</p> <p>46 (20%)</p> <p>11 (5%)</p>
Total cost	231

7. IMPACT ON STAFF AND ADMINISTRATIVE EXPENDITURE

7.1. Impact on human resources

There will be no additional impact on human resources but an estimate of the staff involved in managing the financial side of the programme is as follows:

Types of post		Staff to be assigned to management of the action using existing and/or additional resources	Total	Description of tasks deriving from the action
		Number of permanent posts		
Officials or temporary staff	A	37		
	B	31		
	C	17		
Total		85		

7.2. Overall financial impact of human resources

Type of human resources	Amount (€)	Method of calculation *
Officials	6562.56 K	37 x 108 000
Temporary staff		31 x 57 924
		17 x 45 348
Total	6562.56 K	

The amounts are total expenditure for twelve months.

The human and administrative expenditure requested under the LIFE+ programme are in line with the current situation for DG Environment. In principle, no extra human resources will be required in relation to this programme until 2007: however, the allocation of the resources will depend, on one hand, by the internal organisation of the new Commission, and on the other hand, by the possible reallocation of the HR between services following the adoption of the new financial perspectives.

In any case, the level of expenditure for human and administrative resources (including IT expenditure) for LIFE+ will remain within the allocation granted by the Budgetary Authority each year in the course of the budgetary process for policy area Environment.

7.3. Other administrative expenditure deriving from the action

There will be no overall increase in the DG's administrative expenditure on meetings and missions. As an indication, the following table shows the likely costs of the regulatory committee meetings for the programme, which will be financed out of the DG's annual allocation for this type of expenditure.

Budget line (number and heading)	Amount €	Method of calculation
Overall allocation (Title 07)		
07031 – Committees ¹	100K	4 meetings x 25 members x €1K
07030 – Experts meetings		
07010 – Missions	110K	110 missions x €1K
Other expenditure (specify)		
Total	210K	

The amounts are total expenditure for twelve months.

¹ Specify the type of committee and the group to which it belongs.

I.	Annual total (6.2 + 6.3)	6 772 560
II.	Duration of action	7 years
III.	Total cost of action (I x II)	47 407 920*

This amount is purely indicative. The cost of the 7-year period will not result from the simple multiplication of the 2007 amount: a small increase in the allocation is foreseen for every subsequent year (see table 2.3(c); the amount for the 7-year period is estimated at € 50.3m instead of the € 47.4m resulting from the table above).

8. FOLLOW-UP AND EVALUATION

8.1. Follow-up arrangements

Each file - grant agreement or market contract – is followed by the responsible Commission service. All files are monitored during the whole life-cycle. Beneficiaries of community grants and/or contributions are required to report to the Commission on the implementation of the projects/activities (from both the technical and the financial viewpoint). A report is also required to contractors after the completion of their work. All these provisions, including modalities, conditions, deliverables, etc. are included in the grant agreements and in the public procurement contracts.

All the procedures for the implementation and the follow-up of this programme will be in compliance with the provisions of Council Regulation (EC, Euratom) N° 1605/2002 of 25 June 2002 on the Financial Regulation applicable to the general budget of the European Communities.

8.2 Arrangements and schedule for the planned evaluation

As provided for under Article 13 of the Regulation, the multi-annual programmes will be monitored regularly in order to follow the implementation of activities carried out under each strand. The programme, LIFE+, will be subject to a mid-term and final evaluation in order to assess its contribution to the development of Community environmental policy and the use made of the appropriations. The final evaluation will be carried out not later than one year before the programme ends and shall be submitted to the EP and the Council

9. ANTI-FRAUD MEASURES

As stated in point 8.1 above, potential beneficiaries and contractors shall comply with the provisions of the Financial Regulation and provide the evidence of their financial and legal soundness.

For grants, they are required to supply provisional statements of income and expenditure related to the project/activity for which funding is requested. Payments are made on the basis of the terms and conditions related to the grant agreement and on the basis of expenditure and income statements duly certified by the beneficiary and checked by the relevant service of the Commission. On the spot controls are also possible and beneficiaries are required to keep all details and supporting documents for a period of 5 years after the completion of the project.